

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)						
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze					
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií				st. doba	titul
Název studijního programu	Humanitní studia	STUDPROG	P6107	3 roky	Ph.D.	
Původní název SP	-		platnost předchozí akred.	-		
Typ žádosti	udělení akreditace	prodloužení akreditace	X rozšíření akreditace:	<i>X o nový studijní obor</i>	<i>na instituci</i>	
Forma studia	X prezenční	X kombinovaná	distanční	KKOV	ISCED	
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Studia občanského sektoru			6107 Vxxx	220	
Jazyk výuky	čeština					
Název studijního programu v anglickém jazyce	Humanities					
Název studijního oboru v anglickém jazyce	Civil Sector Studies					
Název studijního programu v českém jazyce						
Název studijního oboru v českém jazyce						
(Předpokládaný) počet přijímaných	15 (P+K)	Počet studentů k datu podání žádosti	-			
Předseda oborové rady	doc.Ing. Marie Dohnalová, CSc.					
Garant SP s o odpovědností za SO	doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.					
Zpracovatel návrhu	doc.Ing. Marie Dohnalová, CSc.					
Kontaktní osoba	Bc. Magdalena Foffová Magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz		
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html		přístupový login a heslo	uživatel: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK		
Den projednání / schválení	9. 9. 2010	23. 9. 2010				
Podpis rektora			datum			

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)					
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze				
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií			st. doba	titul
Název studijního programu	Humanities	STUDPROG	P6107	3	Ph.D.
Původní název SP	-	platnost předchozí akred.	-		
Typ žádosti	☒ udělení akreditace		rozšíření akreditace:	<i>o nový studijní obor</i>	
Forma studia	☒ prezenční	☒ kombinovaná	distanční	KKOV	ISCED97
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Civil Sector Studies			6107 V...	220
Jazyk výuky	anglický				
Název studijního programu v anglickém jazyce					
Název studijního oboru v anglickém jazyce					
Název studijního programu v českém jazyce	Humanitní studia				
Název studijního oboru v českém jazyce	Studia občanského sektoru				
Předpokládaný počet přijímaných	5	Počet studentů k datu podání žádosti	-		
Předseda oborové rady	doc.Ing. Marie Dohnalová, CSc.				
Garant SP s o odpovědností za SO	doc.Ing. Marie Dohnalová, CSc.				
Kontaktní osoba	Bc. Magdalena Foffová magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klbalova@ruk.cuni.cz	
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html		přístupový login a heslo	uživatel: heslo:	
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK	
Den projednání / schválení	9.9.2010	23.9.2010			
Podpis rektora				datum	

Ba – Charakteristika studijního programu / oboru

Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií (FHS)
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Studia občanského sektoru

Charakteristika studijního programu / oboru

V posledních desetiletích se v celosvětovém měřítku velmi výrazně rozvíjí společenská sféra ležící mezi státem, trhem a rodinou, která je v literatuře nejčastěji označována jako občanský sektor, třetí sektor, neziskový sektor nebo občanská společnost. Tento nepřehlédnutelný a významný jev již v 80. letech upoutal pozornost celé řady odborníků z různých společenskovedních a humanitních oborů a začaly vznikat nejrůznější na něj zaměřené výzkumné programy na poli sociologie, politické vědy, ekonomie, práva, sociální antropologie, managementu a dalších disciplín. Postupně docházelo k propojování dílčích pohledů jednotlivých oborů do interdisciplinárních programů, které v dnešní době existují v různých konkrétních podobách na mnoha prestižních světových univerzitách.

Doktorský studijní obor *Studia občanského sektoru* poskytuje náročnou odbornou přípravu nezbytnou pro kvalifikované vědecké zkoumání občanského sektoru, jeho vývoje a proměn i vztahů mezi touto sférou a dalšími společenskými sférami. Navrhovaný doktorský program badatelsky navazuje na další magisterské i doktorské programy nabízené na FHS i dalších fakultách UK v Praze a posiluje potřebné mezioborové přístupy při studiu problémů dnešních společností. Studijní obor je zaměřen interdisciplinárně a vyžaduje znalost základních teoretických koncepcí i metod různých společenských věd, které jsou potřebné pro komplexní zkoumání oblasti občanské společnosti. Studující jsou vedeni k tomu, aby si osvojili nejnovější teoretické poznatky a dokázali je samostatně kriticky zkoumat a dále rozvíjet. Rovněž získávají dovednosti potřebné pro vlastní empirické bádání a učí se vědecké poznatky využívat při formulaci doporučení pro praxi i ve vlastním praktickém působení spojeném s občanskou společností.

Doktorský studijní obor reflektuje proces obnovy českého občanského sektoru zahájený před dvaceti lety, proces vytváření společenského prostředí a legislativního i ekonomického rámce důležitého pro vznik a působení organizací mimo stát a trh. Jeho zaměření odpovídá také vývoji v Evropské unii jako celku i v jejích jednotlivých členských státech, kde dochází ke stále výraznějšímu posilování sociálních, ekonomických i politických funkcí občanského sektoru. Celosvětovou aktuálnost tématu prokazuje skutečnost, že občanský sektor je dlouhodobě významným prvkem sociálního uspořádání nejvyspělejších zemí světa a vedle toho jeho význam viditelně roste v postkomunistických zemích i v zemích Třetího světa. Občanský sektor je však i téma mající zřetelný historický rozměr, protože dobročinnost, mecenášství a různé projevy politické a ekonomické samoorganizace společnosti jsou jevy, které sehrály výraznou úlohu v českých dějinách i dějinách mnoha jiných zemí. V neposlední řadě se studijní obor může vykázat zjevnou praktickou užitečností pro společnost, protože napomáhá lepšímu pochopení role organizací občanského sektoru (neziskových organizací) v demokratické společnosti a tržním hospodářství, o které se vedou diskuse mezi zástupci státu, tržní sféry i samotného občanského sektoru. Tato témata jsou stále naléhavější v souvislosti s prohlubující se krizí demokracie, na kterou upozorňují čelní představitelé sociologie, politologie a dalších společenských věd.

Občanský sektor a jeho organizace se v posledních letech stávají předmětem stále většího zájmu českých vysokých škol a výzkumných institucí. Doktorský studijní obor pro systematickou přípravu odborníků na tuto oblast však dosud chybí.

Studijní obor zajišťuje Fakulta humanitních studií UK v Praze, zejména její katedra studií občanské společnosti, která již deset let úspěšně realizuje obdobný magisterský studijní obor *Studia občanského sektoru*, jediný svého druhu v České republice.

Profil absolventa studijního programu / oboru

Odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti: Cílem studijního oboru je připravit vysoce kvalifikované odborníky na problematiku občanského sektoru s dostatečným rozhledem po relevantních teoretických přístupech, spolehlivě zvládnutou metodologií výzkumu a důkladnou znalostí aktuální situace a praktických problémů v této oblasti v ČR i v zahraničí. Absolventi jsou schopni podílet se na základním i na aplikovaném výzkumu na akademických pracovištích a vysokých školách, ale stejně tak se zapojit do práce v občanském sektoru, ve veřejné sféře (především státní správě) i v sektoru tržním (společenská zodpovědnost firem, dárcovství a dobrovolnictví).

Teoretické a odborné znalosti: Absolvent doktorského studijního oboru *Studia občanského sektoru* je odborníkem dobře obeznámeným se základními soudobými teoretickými poznatky o občanském a neziskovém sektoru z oblasti společenských věd a disponujícím prakticky uplatnitelnými ekonomickými a právními znalostmi. Je obeznámen s nejnovějšími výsledky výzkumu v zahraničí i v ČR, vyznačuje se rozsáhlými věcnými znalostmi o organizacích občanského sektoru v ČR, v EU i ve světě a má vynikající přehled o prakticko-politických problémech i způsobech jejich řešení v různých zemích. Je schopen vědecky zkoumat, projektovat i účelně veřejně propagovat filantropické a humanitární aktivity organizací občanského sektoru, soukromých i státních subjektů.

Metodologické znalosti: Absolvent dále může prokázat systematické porozumění a zvládnutí metodologie společenskovědních oborů podílejících se na interdisciplinárním zkoumání občanského sektoru. Důkladně zná základní pravidla vědecké práce, včetně principů logického usuzování a správné argumentace. Je seznámen se zásadami vědecké etiky. Ovládá metodologii a principy empirického výzkumu kvantitativního i kvalitativního zaměření platné ve všech oborech, v nichž realizuje svou doktorskou práci, o metodologii ostatních oborů má dostatečně hluboký přehled.

Dovednosti nezbytné pro vědeckou práci: Absolvent je kvalifikován pro vědeckou práci na nejvyšší úrovni. Je schopen se zapojit do domácí i mezinárodní vědecké diskuse, konfrontace a spolupráce, publikovat v respektovaných odborných časopisech a edičních řadách. Umí shrnout a kriticky zhodnotit dosavadní stav bádání, formulovat vědecké hypotézy a výzkumné otázky. Je schopen kritické analýzy, vyhodnocení a syntézy nových a komplexních myšlenek. Má dovednosti potřebné k přípravě vlastních publikací obsahujících původní výsledky. Umí také erudovaně interpretovat a popularizovat nejnovější poznatky získané studiem oboru a přesvědčivě je sdělovat domácí i zahraniční veřejnosti.

Dále absolvent zná praktické aspekty vědeckého provozu v ČR a v EU, včetně systému financování výzkumu. Má zkušenosti s psaním grantových přihlášek a ze spoluúčasti na řešení grantových projektů.

Jazykové kompetence: Absolvent zvládá angličtinu a případně i jiný světový jazyk na takové úrovni, že se může podílet na práci mezinárodní vědecké komunity v oboru zkoumání občanského sektoru. Má zkušenosti z mezinárodních vědeckých konferencí a je schopen napsat odborný text v anglickém jazyce.

Profese a instituce, kde absolvent může uplatnit získané vzdělání:

Veřejné a soukromé vzdělávací a výzkumné instituce: absolventi se uplatní ve vzdělávacích a výzkumných institucích zaměřených na otázky občanského sektoru, demokratizace, veřejné politiky, lidských práv, dobrovolnictví, sociálního začleňování a nových způsobů implementace evropských strategií. Mohou působit na veřejných a soukromých vysokých školách v rámci studijních programů a oborů příslušného zaměření nebo doplňovat jinak zaměřené studijní obory o svou expertní znalost. Absolventi najdou uplatnění také na středních školách v oblasti občanské výchovy. Jsou rovněž kvalifikovaní pro vzdělávací činnost (celoživotní vzdělávání) zaměřenou na pracovníky občanského sektoru a zaměstnanců veřejné správy.

Organizace občanského sektoru: řídicí a koncepční pracovníci v nadacích, nadačních fondech, občanských sdruženích, obecně prospěšných společnostech nebo právnických osobách církví. Jejich znalosti a dovednosti je kvalifikují pro vypracování dlouhodobých plánů těchto organizací, definici jejich poslání a systematickou reorganizaci jejich struktury a způsobu práce. Absolventi mohou působit také jako samostatní konzultanti pro organizace s neziskovým statutem.

Státní správa a samospráva: zejména na pozicích, které vyžadují důkladnou obeznámenost s občanským sektorem (rozhodování o státních dotacích, řízení evropských fondů, sociální, zdravotní a kulturní veřejná politika, oblast migrace a lidských práv). Zajímavé příležitosti pro uplatnění se nacházejí také v aparátu Evropské unie.

Soukromý tržní sektor: opět zejména na pozicích, které vyžadují důkladnou obeznámenost s občanským sektorem (odborný public relations, firemní filantropie a dobrovolnictví).

Ostatní: v médiích, politických stranách, mezinárodních institucích a organizacích aj.

Charakteristika změny od předchozí akreditace

Studijní obor dosud nebyl akreditován.

Adresa www stránky s dosud platnou verzí žádosti o akreditaci / kontaktní osoba

-
magdalena.foffova@fhs.cuni.cz

Informační a technické zabezpečení studijního programu

Doktorský studijní obor bude zajišťován po materiální, technické a administrativní stránce Fakultou humanitních studií UK. Fakulta poskytuje oboru špičkové technické zázemí a služby zavedeného administrativního aparátu. Studenti mohou využívat Knihovnu společenských věd T.G. Masaryka v areálu UK v Praze-Jinonicích, speciální knihovnu oboru Studia občanského sektoru, ostatní dílčí knihovny UK, Národní knihovnu i další pražské odborné knihovny. V prostorách UK se nacházejí počítačové učebny, kde je připojení na internet, odborný software, tiskárny i další zařízení, a k dispozici je také bezdrátové wifi připojení.

Studenti používají:

- a) SIS UK (studijní informační systém celé Univerzity Karlovy), kde je pravidelně uváděna nabídka předmětů, jejich sylabus, anotace a studijní materiály.
- b) Informační systém podpory studia v rámci FHS UK, kde jsou uveřejněny další informace vztahující se k probíhajícím předmětům a studijní materiály, je zde i možnost odevzdávání prací, jejich opravování a hodnocení - to vše umožňuje kontrolu studia a kontakt katedry i sekretariátu doktorského studia zejména se studenty v kombinované formě.
- c) Webové stránky katedry studií občanské společnosti FHS UK, kde jsou pravidelně zveřejňovány aktuální informace o dění na katedře, projektech, nových volitelných předmětech apod.

Bb – Doktorský studijní program / obor a témata disertačních prací

Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií (FHS)
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Studia občanského sektoru

Vstupní požadavky

Uchazeč musí mít dokončené vysokoškolské vzdělání magisterského stupně nejlépe společenskovědního zaměření. Nejvhodnějšími obory jsou: studia občanského sektoru, sociologie, politologie, antropologie, filosofie, ekonomie, mezinárodní vztahy, popř. další podobné specializace sociálních věd a humanitních studií. Absolvent jinak zaměřeného magisterského programu může být přijat, pouze pokud prokáže vynikající orientaci v oboru.

Uchazeč musí prokázat vyhraněný badatelský zájem o občanský sektor a hlubokou znalost teoretických přístupů i relevantních metodologií.

Při přijímacích zkouškách předloží následující materiály:

- projekt disertační práce včetně formulovaných výzkumných otázek a seznamu vhodné odborné literatury,
- seznam publikací.

Ústní část přijímací zkoušky se skládá z rozpravy nad projektem disertační práce a z ověření znalostí cizího jazyka.

Studijní předměty/tematické okruhy

Studium v doktorském studijním oboru probíhá podle individuálního studijního plánu pod vedením školitele. Povinnosti, které musí student splnit v průběhu studia doktorského oboru, jsou stanoveny *rámcovým studijním plánem*. Tento plán student vypracuje při zahájení studia společně se školitelem. V souladu s rámcovým studijním plánem dále student vypracuje roční studijní plán pro každý akademický rok. Součástí rámcového studijního plánu je také stanovení tématu disertační práce, které je v souladu s vědeckovýzkumným zaměřením doktorského oboru *Studia občanského sektoru*. Důraz na samostatnost již při zahájení studia je spojena s požadavkem na posílení zodpovědnosti studenta za vlastní vzdělávání a studium.

Student během studia absolvuje povinné předměty a část povinně volitelných předmětů. Dále mu podle tématu jeho disertační práce mohou být předepsány nebo si sám volí další předměty z nabídky FHS, popř. dalších fakult UK a vybírá i ostatní součásti rámcového studijního plánu.

Rámcový studijní plán a roční studijní plány spolu tvoří *individuální studijní plán studenta*. Tento plán každoročně schvaluje Oborová rada.

Rámcový studijní plán sestává z povinných částí a dále také z částí doporučených, které budou zařazeny podle rozhodnutí školitele a Oborové rady.

I. Povinné části rámcového studijního plánu

a) *Systematická tvůrčí vědecká práce na tématu disertační práce*. Téma disertační práce vychází z vědeckovýzkumného zaměření doktorského programu *Studia občanského sektoru* a je stanoveno po dohodě doktoranda se školitelem. Navržené téma podléhá schválení Oborovou radou.

Disertační práce obsahuje kritickou analýzu a vyhodnocení dosavadní literatury a původní výsledky vlastní vědecké práce uchazeče. Student doktorského studia zpracováním tématu inovativním způsobem přispívá k rozvoji oboru.

b) *Absolvování povinných a povinně volitelných předmětů*. Student musí absolvovat všechny povinné předměty a aspoň jeden povinně volitelný předmět.

Povinné předměty:

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Přednášející
Metodologický seminář I (Teorie sociálních věd)	1 semestr	zkouška	prof. PhDr. M. Havelka, CSc.
Metodologický seminář II (Metodologie empirického výzkumu občanského sektoru)	1 semestr	zkouška	Mgr. T. Pospíšilová, M.A., Ph.D. doc. PhDr. P. Frič, Ph.D.

Základní teoretické přístupy ke zkoumání občanského sektoru	1 semestr	zkouška	doc. Ing. M. Dohnalová, CSc. M. Skovajsa, Ph.D. doc. PhDr. K. Müller, Ph.D
Doktorský seminář	6 semestrů	zápočet	kolektiv

Povinně volitelné předměty:

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Přednášející
Ekonomická analýza organizací občanského sektoru	1 semestr	zkouška	doc. Ing. M. Dohnalová, CSc. prof. Ing. H. Kuvíková, CSc. doc. Ing. L. Průša, CSc.
Občanská společnost v soudobé politické a sociální teorii	1 semestr	zkouška	M. Skovajsa, Ph.D. doc. PhDr. Ing. O. Císař, Ph.D.

Povinné předměty doktorského studijního oboru se nepřekrývají s předcházejícím navazujícím magisterským studijním oborem Studia občanského sektoru ani dalšími studijními obory realizovanými na FHS nebo dalších fakultách UK.

Povinné předměty studující absolvují v prvním ročníku studia. Výjimkou je Doktorský seminář, který se realizuje po celou dobu řádného studia.

Povinně volitelný předmět si studující volí v souladu se zaměřením svého doktorského projektu a měli by jej absolvovat během druhého ročníku studia, nejlépe ve třetím semestru. Studujícím bude umožněno zařadit do individuálního studijního plánu a absolvovat i druhý povinně volitelný předmět.

c) Absolvování dalších předmětů stanovených jako povinné. Další předměty mohou být studentovi uloženy jako povinné Oborovou radou na návrh školitele z nabídky FHS nebo dalších fakult UK. Jde o předměty,

- které prohloubí nezbytné znalosti studenta v kmenové disciplíně určené tématem disertační práce,
- které objasní téma jeho disertační práce v širších souvislostech výzkumu občanského sektoru, týkající se teorie sociálních věd i metod empirického výzkumu občanského sektoru, jejichž znalost je nutná pro zpracování disertační práce v souladu s relevantní vědeckou metodikou.

Povinné absolvování předmětů (výuka) je každému studentovi po konzultaci se školitelem individuálně určeno na základě tématu jeho disertační práce, absolvovaného magisterského oboru a znalostí a schopností, se kterými byl ke studiu přijat. Výuka v doktorském studijním programu má především podpořit teoretické odborné znalosti a schopnosti, které student potřebuje ke kvalitnímu zpracování disertační práce s využitím odpovídajících metodologických postupů.

Výuka probíhá především formou studia doporučené literatury, konzultacemi se školitelem disertační práce a dalšími doporučenými konzultanty, a případně plněním dalších požadavků podle podmínek předmětu a doporučení školitele.

d) Další povinné součásti rámcového studijního plánu jsou uvedeny níže v: „Další povinnosti“.

II. Doporučené části rámcového studijního plánu

a) Absolvování předmětů rozšiřujících znalosti studentů o tématech, která souvisejí se zaměřením jejich disertační práce. Výběr provádějí po konzultaci se školitelem z nabídky Fakulty humanitních studií nebo jiných fakult UK, případně jiných vysokých škol.

b) Absolvování studijní nebo výzkumné stáže na zahraniční univerzitě nebo ve výzkumné instituci, která se zabývá tématem studentovy disertační práce.

c) Podíl na řešení výzkumných nebo vývojových projektů katedry studií občanské společnosti a dalších pracovišť FHS UK.

Tyto doporučené části budou zahrnuty do individuálního studijního plánu podle potřeby studentova vzdělávání, jeho zájmu a po společné dohodě mezi studentem a školitelem.

Vědecko-výzkumné tematické okruhy, z nichž lze volit témata disertačních prací

Teoretické přístupy k občanskému sektoru. Sféra občanského sektoru a občanské společnosti je předmětem systematického zájmu politické (J. Habermas, J. Keane), sociologické (A. Giddens, U. Beck, J. Alexander) i ekonomické (B. Weisbrod, A. Ben-Ner) teorie. Současně se v posledních 20 letech rozvinula také specifická multidisciplinární teorie zaměřená na neziskový sektor (W. Powell, L.M. Salamon, H.K. Anheier). Rozvoj a upřesňování těchto teorií tak, aby adekvátně zachycovaly nejnovější vývoj a poskytovaly vhodné analytické a normativní modely pro jeho pochopení, představuje základní výzvu pro obor studií občanského sektoru.

Možná témata teoretického zájmu o občanský sektor zahrnují: zdroje dnešního pojetí občanské společnosti v dějinách politického myšlení, občanská společnost v různých modelech demokracie, občanská kultura a občanský diskurz, náboženství a občanská společnost, specifické organizační formy a organizační změna v občanském sektoru, role a vize organizací občanského sektoru, komparativní výhody organizací občanského sektoru (neziskových organizací) vůči organizacím tržním a veřejným, meze přenositelnosti modelu občanské společnosti do nezápadního kulturního prostředí.

Participace v občanském sektoru. Dárcovství a dobrovolnictví. Formami participace v občanském sektoru jsou zejména formální členství v organizacích občanského sektoru, dárcovství a dobrovolnictví. Přibližně třetina občanů ČR v roce 2004 uvedla, že se podílela na dobrovolné činnosti pro organizace občanského sektoru a další evropské země mají podíl dobrovolníků srovnatelný jako Česká republika. Členství v organizacích, dárcovství i dobrovolnictví přímo ovlivňují množství zdrojů, jež mají organizace občanského sektoru k dispozici, a mají tedy podstatný dopad na velikost a rozsah působení občanského sektoru v každé zemi. Aktivní občanství je současně považováno (R.D. Putnam a další autoři) za podstatný zdroj sociálního kapitálu, který podporuje demokratický způsob vlády a přispívá k ekonomické prosperitě. Jde tedy o významný společenský fenomén, který si zaslouží důkladné zkoumání.

Sociální hnutí a občanský aktivismus. Do občanské sféry patří také neformální občanské aktivity, jako jsou demonstrace nebo protestní akce, a rovněž větší celky kolektivního sociálního jednání zahrnující neformální občanské jednání i organizované aktivity, v literatuře souhrnně označované jako sociální hnutí. Vliv sociálních hnutí na podobu politického soupeření v dané zemi, kvalitu veřejné kontroly politické moci, témata veřejné agendy, kulturní proměny společnosti i další oblasti společenského života je nesporně významný, jak o tom svědčí rozsáhlá světová produkce vědecké literatury na toto téma. Sociální hnutí a občanský aktivismus v ČR nejsou dosud dostatečně zmapované a představují důležité pole pro bádání. Další prostor pro výzkumnou práci se otevírá v oblasti vývoje občanské veřejnosti v ČR a role občanských organizací při utváření veřejné diskuse.

Sociální ekonomika a potenciál jejího rozvoje v ČR. Soudobé teorie neziskového sektoru předpokládají, že neziskové organizace neusilují o maximalizaci zisku ani nejsou závislé na státní moci, a mohou tedy poskytovat služby, které nejsou nabízeny soukromými firmami ani státem. Ekonomické aspekty organizací občanského sektoru jsou spojeny s porozuměním vícezdrojovému financování, ve kterém jsou zdrojem podpory a udržitelnosti veřejné i soukromé finance. Jde o zkoumání současných trendů spolupráce organizací občanského sektoru a obchodních společností (občanský sektor a trh), ale také o dotační politiku státu (občanský sektor a stát) a možnosti podpory z fondů EU (evropské iniciativy ve prospěch sociální ekonomiky). Novým tématem v českém kontextu je tzv. sociální ekonomika a sociální podnikání, které představují významný zdroj vlastních příjmů (samofinancování). V sociální ekonomice dochází k propojování ekonomických, sociálních a místních zájmů ve prospěch participativní občanské společnosti.

Legislativní rámec pro občanský sektor, veřejná prospěšnost. Pojmy „organizace občanského sektoru“ nebo „nezisková organizace“ nejsou pojmy definovanými českým právním řádem. V občanském sektoru soukromé organizace mohou vykonávat veřejně prospěšné aktivity, které stát jako takové uznává a poskytuje za to organizacím daňová a jiná zvýhodnění. Uznání veřejné prospěšnosti různých občanských aktivit je však v praxi předmětem kontroverzí a politického boje. Legislativa pro organizace občanského sektoru vychází z občanského zákoníku a jde o zákony vztahující se k hlavním právním formám těchto organizací. Příslušné zákony musí být průběžně aktualizovány tak, aby lépe odpovídaly měnícím se společenským podmínkám. Komparace různých vymezení subjektů občanského sektoru v zahraničí a možné definice veřejné prospěšnosti jsou vhodnými tématy pro odborníky na občanský sektor, jejichž doporučení budou užitečná pro profesionální právníky připravující nové právní úpravy.

Vývojové trajektorie občanského sektoru. Specifické podoby občanského sektoru v každé zemi jsou ovlivněny jeho historií a jedinečnou kombinací politických, sociálních a ekonomických vlivů, které na něj působí. Zkoumání vývoje občanské společnosti ze společenskovedního hlediska je jedním z důležitých proudů světového bádání (Th. Skocpol, S. Eisenstadt, E. Gellner, L. Salamon a H.K. Anheier). Tito a další autoři analyzují faktory ovlivňující vývoj institucí občanského sektoru na daném území a utváření kulturních vzorců

příznivých pro občanské aktivity nejrůznějšího druhu. České země se svou dlouhou tradicí filantropie a mecenášství a vysoce aktivní národní společností od dob národního obrození představují velmi vhodný předmět takto zaměřeného zkoumání.

Globální občanská společnost. Již od 19. století a zejména od vzniku Organizace spojených národů v roce 1945 mají organizace občanského sektoru („nevládní organizace“) nezastupitelnou roli v procesech globálního vládnutí. Subjekty občanského sektoru mají poradní status v řadě orgánů OSN a jiných mezinárodních organizací a vedle toho jsou vysoce aktivními a efektivními aktéry v tak klíčových oblastech, jako je rozvojová a humanitární pomoc, boj za lidská práva nebo environmentální politika. Řada subjektů globální občanské společnosti získala podobu velmi vlivných celosvětových federací nebo sítí s pobočkami v mnoha zemích, schopných ovlivnit rozhodování politických elit a veřejné mínění na národní i mezinárodní úrovni (např. Amnesty International, Červený kříž – Červený půlměsíc, Oxfam a mnohé jiné). Tento vývoj ovlivňuje domácí politiku jednotlivých států a současně přispívá ke vzniku fenoménu globální občanské společnosti, kterému se v posledních letech dostává široké pozornosti v teorii i empirickém výzkumu.

Multikulturní občanská společnost. Občanská společnost je místem setkávání, konfliktu a hledání vhodného modu soužití mezi představiteli různých kultur, etnicit nebo náboženství. V občanské společnosti jsou cíleně multikulturní výchovou vytvářeny podmínky pro tolerantní soužití s tzv. národnostními a etnickými menšinami. Je nepochybné, že místo organizací občanského sektoru v multikulturní výchově v České republice je velmi významné. Organizace jsou partnerem jak centrální státní správy, tak i škol, nabízejí velkou škálu programů pro nejrůznější cílové skupiny včetně široké veřejnosti a cizinců. Ve světové diskuzi se diskurz multikulturní výchovy během let značně posouval, obsah se vyvíjel a de facto v posledních několika letech dochází k odklonu od tradičního pojetí multikulturní výchovy a objevuje se nový způsob uchopování soužití jedinců z různých prostředí, které se v pedagogické terminologii označuje jako global citizenship education, multicultural citizenship education apod.

Trendy a perspektivy vývoje občanského a neziskového sektoru v ČR. Občanský sektor v ČR prošel v posledních 20 letech dynamickým vývojem, který dosud nebyl ani zdaleka plně zmapován a jeho důkladný popis a analýza vyžaduje systematické úsilí velkého počtu odborníků. K zásadním tématům patří sociální, politické a ekonomické funkce jednotlivých forem organizací občanského sektoru, spolupráce občanského sektoru se státem, územní samosprávou i soukromou sférou a funkční vztahy mezi občanskou společností a demokratickým politickým systémem.

Z dalších důležitých témat spojených s českým občanským sektorem lze uvést aspoň tato:

Udržitelnost organizací občanského sektoru v ČR a scénáře jejich dalšího vývoje: občanský sektor v ČR se rozvinul díky příznivým politickým a právním podmínkám vytvořeným po roce 1989, ale potýká se s problémy typickými pro mladou a rychle rostoucí sféru, jako je nerovnováha mezi různými typy organizací a nevhodná alokace dostupných zdrojů. Současně musí řešit trvalý problém omezenosti zdrojů, který je v situaci hospodářské krize a strukturálních reforem o to vážnější. Z toho důvodu jsou nezbytné systematické analýzy alternativ udržitelného působení těchto organizací a příprava možných scénářů jejich dalšího vývoje opírající se o expertní srovnání se zahraničními příklady.

Místo neziskového sektoru v systému veřejné politiky ČR: postavení neziskového sektoru v systému poskytování veřejných statků, přednosti a nevýhody neziskových poskytovatelů služeb, úpravy rámce fungování neziskových organizací v ČR.

Zprostředkování zájmů a politický proces v ČR: role odborů, dalších zájmových skupin a svazů v systému vyjednávání a prosazování zájmů v ČR.

Občanský sektor a regiony: občanský sektor v regionech, regionální diferenciaci občanského sektoru, partnerství s místní správou a samosprávou, role organizací občanského sektoru v politickém a sociálním životě regionů.

Občanský sektor a proces evropeizace v ČR: role organizací občanského sektoru při evropeizaci české politiky a společnosti, dopad modelu vládnutí uplatňovaného v EU, evropských politik, strukturálních a dalších evropských fondů na rozvoj občanského sektoru v ČR.

Další povinnosti

- Na začátku prvního semestru studia vypracování rámcového studijního plánu a ročního studijního plánu potvrzeného školitelem.
- Do konce prvního semestru studia vypracování a obhajoba tezí disertační práce před Oborovou radou. Teze mají tyto povinné součásti: vymezení problému, stručný přehled dosavadního bádání, formulace cílů, hlavní hypotézy nebo výzkumné otázky, použité výzkumné metody, navrhovaná osnova a časový plán.
- Na konci každého roku studia (nejpozději do 30. září daného akademického roku nebo v dřívějším termínu stanoveném fakultou) písemná zpráva o vykonaných zkouškách a dalších studijních povinnostech a o

postupu disertační práce. Tuto zprávu doprovází dobrozdání školitele o průběhu spolupráce.

- Rovněž na konci každého roku studia student předkládá roční studijní plán na následující akademický rok.
- Každoroční prezentace na doktorském semináři věnovaná postupu na disertační práci – v prvním roce studia zaměřeno na shrnutí dosavadního stavu bádání o problematice disertace, v druhém roce na diskusi metodologických problémů výzkumu a/nebo základních teoretických přístupů využitých v disertační práci, ve třetím roce studia na představení výsledků výzkumu a jejich zhodnocení a interpretaci.
- Alespoň jedna účast na mezinárodní konferenci s příspěvkem na téma disertační práce.
- Alespoň 2 publikace výsledků disertační práce uveřejněné nebo přijaté k uveřejnění v recenzovaných časopisech, z nichž alespoň jeden je zahraniční; jeden z výsledků může být publikován v zahraniční recenzované monografii.
- Získání dostatečné úrovně znalosti angličtiny a případně i dalšího světového jazyka.

Uvedené požadavky budou konkrétně zahrnovány do individuálních studijních plánů.

Státní doktorská zkouška

Studium se řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, kterými se prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu. Disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění. Státní doktorská zkouška ověřuje rozsah zejména teoretických znalostí získaných v průběhu studia, předložení a obhajoba disertační práce doloží schopnosti studenta vědecky pracovat.

Charakteristika státní doktorské zkoušky

Student doktorského studia po schválení školitelem předkládá Oborové radě čtyři tematické okruhy, z nichž budou formulovány otázky při státní doktorské zkoušce, a ke každému okruhu seznam prostudované literatury. Všechny okruhy musí odpovídat vědecko-výzkumnému zaměření doktorského oboru *Studia občanského sektoru*. Literatura uvedená v seznámech musí obsahovat standardní a aktuální příspěvky k problematice domácí i zahraniční proveniencí.

Zkouška má podobu ústní rozpravy nad otázkami položenými členy komise ze schválených tematických okruhů předložených doktorandem.

Charakteristika obhajoby disertační práce

Při obhajobě disertační práce student prokazuje průkaznost a závažnost původních vlastních zjištění, která disertace obsahuje. Doktorand seznámí komisi s tématem a cílem práce, řešenými problémy, použitými metodami řešení, získanými výsledky a doporučeními. Slovním projevem doplněným vizuální prezentací prokáže schopnost jasně, věcně a stručně formulovat obsah a výsledky své práce, schopnost kritické analýzy, vyhodnocení a syntézy nových a komplexních myšlenek. V rozpravě se členy zkušební komise hájí zvolené metodologické postupy, teoretický rámec i závěry disertační práce.

Návrh témat disertačních prací

Školy demokracie: občanská sdružení v české společnosti z pohledu soudobých neotocquevillovských teorií.

Analýza zahraničních koncepcí sociální ekonomiky (organizací občanského sektoru jako sociálních podniků) zaměřená na postihu rozdílu mezi pojetím v USA a v Evropě.

Srovnávací analýza českých a slovenských organizací občanského sektoru jako sociálních podniků.

Organizace občanského sektoru jako nástroje, nebo brzdy evropeizace? Srovnávací studie vybraných typů organizací.

Nové podoby působení nadací na počátku 21. století: studie o proměnách velkých amerických a německých nadací a jejich dopadu pro praxi českých nadací.

Místní občanský sektor – úloha a role organizací občanského sektoru na základě analýzy v krajích ČR.

Participace organizací občanského sektoru na integraci cizinců a menšin v České republice.

Formy a témata samoorganizovaného politického protestu v České republice po roce 1989.

Dobrovolnictví v období 1970-1989: autentické formy sdružování a dobrovolné činnosti v pozdní fázi totalitního režimu.

Odbory a nadnárodní firmy: dynamika vzájemných vztahů v ČR po roce 1989.

Perspektivy výchovy k občanství a občanského vzdělávání v českém školství.

Možnosti transformace organizací občanského sektoru v ČR na sociální podniky.

Bc – Profil absolventa pro dodatek k diplomu

Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií (FHS)
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Studia občanského sektoru

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk

Absolvent doktorského studijního oboru *Studia občanského sektoru* je kvalifikovaným odborníkem se širokým rozhledem po základních teoretických koncepcích používaných pro zkoumání občanského a neziskového sektoru, potřebnými analytickými dovednostmi a důkladnou znalostí občanského sektoru v ČR, v zahraničí i v Evropské unii.

Absolvent je schopen podílet se na základním i na aplikovaném výzkumu ve výzkumných institucích a pracovištích vysokých škol příslušného zaměření. Je také dobře připraven pro náročné řídicí a koncepční funkce v organizacích občanského sektoru a má vynikající kvalifikaci pro práci na pozicích ve veřejné správě i v soukromé sféře, kde je obeznámenost s občanským sektorem nezbytností.

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk

The graduate of the doctoral study program *Civil Sector Studies* is a highly qualified specialist endowed with deep understanding of the fundamental theoretical approaches to the civil and not-for-profit sector, relevant analytical skills and solid knowledge of the civil sector in the Czech Republic and other countries as well as in the European Union.

The study program provides necessary qualification to those willing to work in basic and applied research at research institutes and Universities of the given thematic orientation. The graduates are also well prepared to occupy managerial and creative positions at all kinds of civil sector organizations and are qualified to work at such positions in public service or private sphere where familiarity with the civil sector is an indispensable asset.

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – další cizí jazyk

--

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tematického bloku	
Název studijního předmětu	Metodologický seminář I. (Teorie sociálních věd)
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Vypracování písemné práce na zadané téma.
Přednášející	prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.
Stručná anotace předmětu / tematického bloku	Kurs seznamuje přednáškovou formou s následnou diskusí se základní typologií věd a vědecké práce a s filosofií sociálních věd počínaje historickým vývojem a konče shrnutím požadavků na disertační práci obecně s přihlédnutím k vymezení hranic a specifik oboru. Osnova: 1. Rozdíl mezi vědami nomotetickými a idiografickými. Jaké metody tyto vědy používají, způsob poznání. Comte, Windelband, Rickert. 2. Dvojí pojetí teorie (reflexní a předmětné). Pojetí teorie (paradigmatu) mentalistické, lingvistické a ontologické. 3. Základní paradigmata: realistické, konstruktivistické a komunikativní. 4. Vybrané pojmy a myšlenky filosofie sociálních věd. 5. Interdisciplinarita, multidisciplinarita, crossdisciplinarita, transdisciplinarita. Science, arts, humanities. 6. Zásady metodologie a psaní vědeckých prací (praktická rekapitulace, diskuse). Cíle semináře: <ul style="list-style-type: none"> • Uvědomit si postavení a funkce vědy v dnešním světě, dokázat odlišit vědeckou práci od ne-vědecké. • Získat základní vědomosti o teorii a obecné metodologii vědy. • Osvojit si základní pojmy a distinkce používané v současné filosofii sociálních věd. • Poskytnout společný jazyk, kterým je možno uchopit a komunikovat svoji disertační práci napříč vědeckými disciplínami a použitými metodikami. To má umožnit komunikaci o náplni práce ve skupině doktorandů a následně usnadnit vzájemné porozumění obecně v týmu složeném ze zástupců různých společenskovědních disciplín.
Základní odborná literatura	FAY, Brian <i>Současná filosofie sociálních věd</i> . Praha: Sociologické nakladatelství 2002. 324 s. ISBN 80-86429-10-5. POPPER, Karl R. <i>Logika vědeckého bádání</i> . Praha: OIKOYMENH, 1997. 615 s. ISBN 80-86005-45-3. Stránky 3–81. POPPER, Karl R. <i>Conjectures and Refutations: The Growth of Scientific Knowledge</i> . 3. vyd. London: Routledge and Kegan Paul, 1969. 431 s. ISBN 7100-6508-6. Kapitoly: 1 Science: Conjectures and Refutations, s. 33–65, 10 Truth, Rationality, and the Growth of Scientific Knowledge, s. 215–250 RAGIN, Charles C. <i>Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method</i> . Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press 1994. 194 s. ISBN 0-8039-9021-9.
Doporučená odborná literatura	ELSTER, Jon. <i>Explaining Social Behavior: More Nuts and Bolts for the Social Science</i> . Cambridge 2007: Cambridge University Press. 484 s. ISBN 0-5217-7744-5. KUHN, Thomas. S. <i>Struktura vědeckých revolucí</i> . 1. vyd. Olomouc: Oikoymenh, 1997. 206 s. Oikúmené. ISBN 80-86005-54-2. WALLERSTEIN, Immanuel. <i>Kam směřují sociální vědy : Zpráva Gulbenkianovy komise o restrukturaaci sociálních věd</i> . 1. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 1998. 111 s. Studie. ISBN 80-85850-65-6. WHITEHEAD, Alfred N. <i>Dobrodružství idejí</i> . 1. vyd. Praha : Oikoymenh, 2000. 292 s. Oikúmené. ISBN 80-7298-009-2.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	Metodologický seminář II. (Metodologie empirického výzkumu občanského sektoru)
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	PhDr. Tereza Pospíšilová, M.A., Ph.D., doc. PhDr. Pavol Frič, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	<p>Kurs formou seminářů prohlubuje znalosti o vybraných metodologických tématech. Obsah kurzu reaguje na aktuální podané disertační projekty. Na začátku semestru je v diskusi se studenty stanoven seznam 2-3 témat, na která se seminář zaměří. K tématům je stanoven seznam doporučené literatury (odborné články, učebnice, výzkumné zprávy); jsou stanoveny cíle četby pro část vedenou formou samostudia a diskusní otázky pro semináře; je stanoveno zadání pro písemné referáty. Studenti se přihlásí podle své volby k tématům, na kterých se budou v průběhu semestru aktivně podílet (četba, prezentace, diskuse); ostatním tématům se věnují v pasivnější rovině (částečně četba, diskuse). Cílem práce na tématech je mj. seznámit studenty s relevantními způsoby argumentace a zdokonalit kritickou četbu a práci s odborným (výzkumným či metodologickým) textem.</p> <p><u>Příklady témat:</u></p> <p>Případová studie – její specifika, možnosti a limity Kritická analýza diskurzu (koncept diskurzu, techniky analýzy) Zakotvená teorie ve 21. století – podstata, vývoj, techniky, reflexe Biografický výzkum – jeho specifika, možnosti a limity Fokusní skupina jako metoda sběru dat a zároveň jako metoda emancipace účastníků Kvantitativní výzkum ve studiu sociální změny (design výzkumu, otázka kauzality, sběr a analýza dat) Proces operacionalizace (techniky, příklady, metodologické otázky) Evaluační výzkum: kvantitativní, kvalitativní i „politické“ aspekty Specifika práce s existujícími statistikami a dalšími sekundárními daty ve vztahu k občanskému sektoru Mezinárodní indexy občanské společnosti – jejich metodologie, kritika a možnosti využití Analýza asociace mezi proměnnými a testování hypotéz</p>
Základní odborná literatura	<p>ARNEY, William Ray. <i>Understanding Statistics in the Social Sciences</i>. New York: W.H. Freeman and Company, 1990. 524 s. ISBN 0-7167-2006-X .</p> <p>CHARMAZ, Kathy. <i>Constructing Grounded Theory</i>. Thousand Oaks: Sage, 2006. 208 s. ISBN 13-978-0-7619-7352-9.</p> <p>MILES, Matthew B. – HUBERMAN, A. Michael. <i>An expanded sourcebook: Qualitative data analysis</i>. Thousand Oaks: Sage, 1994. 346 s. ISBN 9-7808-0395-5400.</p> <p>PETRUSEK, Miloslav. <i>Teorie a metoda v moderní sociologii</i>. Praha: Karolinum. 1993. 204 s. ISBN 80-7066-799-0.</p> <p>SINGLETON, Royce A. Jr. – STRAITS, Bruce C. <i>Approaches to Social Research</i>. New York, Oxford: Oxford University Press, 2005. 620 s. ISBN 0-19-514794-4.</p> <p>STRAUSS, Anselm – CORBINOVÁ, Juliet. – JEŽEK, Stanislav. <i>Základy kvalitativního výzkumu: Postupy, techniky, metody zakotvené teorie</i>. Boskovice: Nakladatelství Albert, 1999. 196 s. ISBN: 80-85834-60-X.</p> <p>YIN, Robert K. <i>Case study research: design and methods</i>. Beverly Hills: SAGE, 1984. 160 s. ISBN:0-8039-2058-X.</p>
Doporučená odborná literatura	<p>FAIRCLOUGH, Norman. <i>Analysing Discourse: Textual analysis for social research</i>. New York: Routledge, 2003. 270 s. ISBN 0-415-25893-6.</p> <p>DENZIN, Norman K. – LINCOLN, Yvonna S. (eds.). <i>Collecting and Interpreting Qualitative Materials</i>. 3rd edition. Los Angeles: Sage, 2007. 712 s. ISBN 1412957575.</p> <p>BRYANT, Antony - CHARMAZ, Kathy (eds). <i>The SAGE Handbook of Grounded theory</i>. London: Sage, 2007. 623 s. ISBN 978-1-84920-478-1.</p> <p>HUCK, Schuyler W. <i>Reading statistics and research</i>. New York: Pearson, 2008. 544 s. ISBN 0205510671.</p> <p>SHELDON, Eleanor H. B. - MOORE Gilbert E.. <i>Indicators of social change: concepts and measurements</i>. New York: Russel Sage Foundation, 1968. 822 s. ISBN 87154-771-6.</p> <p>ROSSI, Peter H. - LIPSEY, Mark W. - FREEMAN, Howard E. <i>Evaluation: A Systematic Approach</i>. 7th edition. London: SAGE, 2004. 471 s. ISBN 0-7619-0894-3.</p>

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Základní teoretické přístupy ke zkoumání občanského sektoru
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	<p>Vypracování písemné práce na zadané téma.</p>
Přednášející	<p>doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc., Marek Skovajsa, Ph.D., doc. PhDr. Karel B. Müller, Ph.D.</p>
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	<p>Kurz seznamuje studenty se základní výbavou teoretického uvažování o občanském a neziskovém sektoru v odborné literatuře posledních desetiletí. Předkládá definice a výkladová schémata pro zkoumání občanského sektoru a občanské společnosti vypracovaná na půdě sociologie, politické vědy a ekonomie a představuje nejdůležitější teoretické diskuse vedené na půdě interdisciplinárního společenskovědního bádání o občanském sektoru. Témata zahrnují: strukturálně-operacionální definice organizací občanského sektoru a další, alternativní definice, teorie vzniku a funkcí organizací občanského sektoru, občanské organizace v politickém systému a v systémech zprostředkování zájmů, organizační teorie pro občanský sektor, teorie neziskového podniku, vývojové trajektorie občanského sektoru v českých zemích, Evropě a v dalších světových regionech, dosavadní vývoj výzkumu občanského a neziskového sektoru a občanské společnosti v zahraničí i v ČR.</p>
Základní odborná literatura	<p>ANHEIER, Helmut K. <i>Nonprofit Organizations. Theory, Magament, Policy</i>. London, New York: Routledge, 2005. 464 s. ISBN 0-415-31419-4.</p> <p>MÜLLER, Karel. <i>Češi a občanská společnost. Pojem, problémy, východiska</i>. 2. Vydání. Praha: Triton, 2003. 271 s. ISBN 80-72543873, 9788072543878.</p> <p>POWELL, Walter W. (ed.). <i>The Nonprofit Sector: A Research Handbook</i>. New Haven, Conn.: Yale University Press, 1987. 464 s. ISBN 0300037023.</p> <p>POWELL, Walter W. – STEINBERG, Richard (eds.). <i>The Non-Profit Sector. A Research Handbook</i>. 2nd Edition. New Haven and London: Yale University Press, 2006. 659 s. ISBN 9780300109030.</p> <p>SALAMON, Lester M. – HELMUT, K. Anheier. <i>Defining the Non-Profit Sector: A Cross-National Analysis</i>. Manchester: Manchester University Press, 1997. 544 s. ISBN 0-7190-4901-6.</p> <p>TAYLOR, Rupert (ed.). <i>Third Sector Research</i>. New York and Dordrecht: Springer, 2010. 342 s. ISBN 978-1-4419-5706-1.</p> <p>ZIMMER, Annette – PRILLER, Eckhard (eds.) <i>Future of Civil Society. Making Central European Nonprofit Organizations Work</i>. Opladen: VS Verlag, 2004. 736 s. ISBN 3-8100-4088-6.</p>
Doporučená odborná literatura	<p>ANHEIER, Helmut K. <i>Civil Society. Measurement, Evaluation, Policy</i>. London: Earthscan, 2004. 226 s. ISBN 0-415-31419-4.</p> <p>HALL, Peter Dobkin. <i>Inventing the Nonprofit Sector</i>. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1992. 362 s. ISBN 0-8018-4272-7.</p> <p>PESTOFF, Victor A. <i>Beyond the Market and State. Social enterprises and civil democracy in a welfare society</i>. Aldershot: Ashgate, 1998. 287 s. ISBN 1840145757.</p> <p>SALAMON, Lester M. – ANHEIER, Helmut K. <i>The Emerging Nonprofit Sector: An Overview</i>. Manchester: Manchester University Press, 1996. 167 s. ISBN 0 7190 4871 0.</p> <p>SCHLÜTER, Andreas – THEN, Volker – WALKENHORST, Peter (eds.), <i>Foundations in Europe. Society, Management and Law</i>. London: The Directory of Social Change, 2001. 650 s. ISBN 1900360861.</p> <p>SKOVAJSA, Marek a kol.. <i>Občanský sektor. Organizovaná občanská společnost v České republice</i>. Praha: Portál, 2010. 372 s. ISBN 978-80-7367-681-0.</p> <p>WEISBROD, Burton A.. <i>The Nonprofit Economy</i>. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1988. 251 s. ISBN 0-674-62625-7.</p> <p>WUTHNOW, Robert (ed.). <i>Between States and Markets. The Voluntary Sector in Comparative Perspective</i>. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1991. 318 s. ISBN 0691094624.</p>

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tematického bloku	
Název studijního předmětu	Doktorský seminář
Způsob zakončení	Zápočet
Další požadavky na studenta	
Přednášející	
Kurz je veden kolektivem přednášejících doktorského studijního oboru <i>Studia občanského sektoru</i> . Na semináři vystupují s prezentacemi výsledků vlastní vědecké práce studenti doktorského studijního oboru.	
Stručná anotace předmětu / tematického bloku	
<p>Studenti v rámci doktorského semináře prezentují alespoň jednou během každého školního roku po celou dobu svého studia výsledky svého doktorského výzkumu. Postupně představují projekt a teze doktorské práce, diskutují zvolenou metodologii a teoretický rámec, seznamují s dílčími a závěrečnými výsledky. Seminář probíhá interaktivní formou za aktivní účasti všech doktorských studentů oboru a pod vedením některého z vyučujících.</p> <p>Studenti v doktorském semináři rozvíjejí schopnost prezentovat vlastní vědeckou práci na veřejném fóru a osvojit si vhodnou formu představení jejich výsledků. Kurz studentům poskytuje kritickou zpětnou vazbu pro jednotlivé kroky jejich doktorského výzkumu a přípravy disertační práce. Slouží také k osvojení a procvičení základních dovedností nezbytných pro psaní disertační práce: tvorba bibliografických odkazů, etické otázky vědecké práce, písemná prezentace výsledků, různé žánry odborných textů, struktura textu, časové plánování práce. Vedle toho je smyslem semináře kultivace schopností potřebných k účasti na odborné diskusi, cvičení v dovednosti představovat a hájit vlastní názory na základě přesvědčivé a odborně podložené argumentace a podpora otevřeného postoje k jiným disciplinárním a metodologickým perspektivám.</p>	
Základní odborná literatura	
<p>MCMILLAN Kathleen – WEYERS Jonathan. <i>How to Write Dissertations & Project Reports</i>. Upeer Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2010. 286 s. ISBN 0273726935.</p> <p>PUNCH, F. Keith. <i>Úspěšný návrh výzkumu</i>. Praha: Portál, 2008. 230 s. ISBN 978-80-7367-468-7.</p> <p>SKOVAJSA, Marek. <i>Příručka pro zpracování bibliografických odkazů při psaní diplomových a disertačních prací</i>. Praha: Katedra studií občanské společnosti FHS UK, 2009. 28 s. Nepublikovaný dokument.</p> <p>ŠANDEROVÁ, Jadwiga. <i>Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky</i>. Praha : Sociologické nakladatelství, 2005. 209 s. ISBN 80-86429-40-7.</p>	
Doporučená odborná literatura	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tematického bloku	
Název studijního předmětu	Ekonomická analýza organizací občanského sektoru
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Četba vybraných textů. Napsání tří písemných prací na zadané téma.
Přednášející	doc. ing. Marie Dohnalová, CSc. (garant), prof. ing. Helena Kuvíková, Ph.D., doc. ing. Ladislav Průša, CSc.
Stručná anotace předmětu / tematického bloku	Obsahem předmětu je seznámení se základními ekonomickými teoriemi organizací občanského sektoru (Weisbord) a objasnění alternativních paradigmat ve smíšené ekonomice (Pestoff). Právě v současné smíšené ekonomice se setkáváme ve větší míře s konfrontací ziskového a ne-pro-ziskového ekonomického chování (Steinberg). Z ekonomického hlediska hrají stále větší roli sociální podniky, kterými jsou i některé organizace občanského sektoru. Témata předmětu jsou: alternativní paradigmata ve smíšené ekonomice, srovnání ziskového a ne-pro-ziskového ekonomického chování, soutěž mezi ziskovými a ne-pro-ziskovými organizacemi na trhu, ekonomická hodnota organizací občanského sektoru v zemích Evropské unie, analýza podílu občanského sektoru na zaměstnanosti, sociální podniky v zahraničí: očekávání v době ekonomické krize, ekonomický význam českých sociálních podniků, sociální služby poskytované sociálními podniky: možnosti organizací občanského sektoru.
Základní odborná literatura	<p>BORZAGA, Carlo – DEFOURNY, Jacques. <i>The Emergence of Social Enterprise</i>. London: Routledge, 2001. 383 s. ISBN 0-415-33921-9.</p> <p>DOHNALOVÁ, Marie. <i>Sociální ekonomika v evropeizaci českého hospodářství</i>. Studie Národohospodářského ústavu J. Hlávky č. 9. Praha: Národohospodářský ústav J. Hlávky, 2006. 120 s. ISBN 80-86729-31-1.</p> <p>EVERS, Adalbert - LAVILLE, Jean-Louis. <i>The Third Sector in Europe</i>. Edward Elgar: Cheltenham, 2004. 266 s. ISBN 1-84376-400-8.</p> <p>KUVÍKOVÁ, Helena. <i>Neziskové organizácie v Európskej únii</i>. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, 2004. 102 s. ISBN 80-8055-937-6.</p> <p>PESTOFF, A. Victor. <i>A Democratic Architecture for the Welfare State</i>. London and New York: Routledge, 2009. 326 s. ISBN 0-415-47595-2.</p> <p>PRŮŠA, Ladislav. <i>Ekonomie sociálních služeb</i>. Praha: ASP, 2007. 180 s. ISBN 978-80-7357-255-6.</p> <p>STEINBERG, Richard. <i>The Economics Of Nonprofit Enterprises (International Library of Critical Writings in Economics)</i>. Cheltenham, Glos.: Edward Edgar, 2004. 588 s. ISBN 1843760363.</p> <p>WEISBROD, A. Burton. <i>The Non-Profit Economy</i>. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1988. 246 s. ISBN 0-674-62626-5.</p>
Doporučená odborná literatura	<p>DOHNALOVÁ, Marie. Sociální ekonomika. In: Marek Skovajsa a kol. <i>Občanský sektor. Organizovaná občanská společnost v České republice</i>. Praha: Portál, 2010. 372 s. ISBN 978-80-7367-681-0, s. 289-307.</p> <p>NEMEC, Juraj - KUVÍKOVÁ Helena - MURGAŠ Milan. <i>Mimovládne organizácie</i>. Banská Bystrica, SR: Trian, 2001. 95 s. ISBN 80-88945-55-0</p> <p>PEKOVÁ, Jitka - PILNÝ, Jaroslav - JETMAR, Marek. <i>Veřejná správa a finance veřejného sektoru</i>. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351.</p> <p>VAJDOVÁ, Tereza. <i>Česká občanská společnost 2004: po patnácti letech rozvoje</i>. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. 119 s. ISBN: 807204379X</p>

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Občanská společnost v soudobé politické a sociální teorii
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Vypracování písemné práce na zadané téma.
Přednášející	Marek Skovajsa, Ph.D., doc. PhDr. Ing. O. Císař, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Kurz je věnován důkladnému seznámení studujících s politickými a sociálními teoriemi současnosti, které jsou nepostradatelné pro kvalifikované společenskovední uvažování o občanské společnosti a občanském sektoru. Důraz je kladen na dvě základní oblasti: konceptualizace občanské společnosti v soudobé politické teorii a přístupy k občanské společnosti, občanství a občanské kultuře v současné teoretické sociologii. Kurz mimo jiné seznamuje s normativní politickou teorií Jürgena Habermase, jejími pokračovateli a kritiky, s diskusemi o pojmu občanské veřejnosti, s Alexanderovou koncepcí občanské kultury a občanské sféry, a se způsoby uchopení občanské společnosti v základních paradigmatických přístupech soudobé teoretické sociologie. Každý student se musí po domluvě s vyučujícími zaměřit na specifické teoretické problémy zvolené s ohledem na téma jeho/její disertační práce.
Základní odborná literatura	ALEXANDER, Jeffrey C. <i>The Civil Sphere</i> . New York: Oxford University Press, 2006. 793 s. ISBN 0195162501. BARŠA, Pavel – CÍSAŘ, Ondřej. <i>Levice v postrevoluční době. Občanská společnost a nová sociální hnutí v radikální politické teorii 20. století</i> . Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. 210 s. ISBN 80-7325-033-0. COHEN, Jean L. – ARATO, Andrew. <i>Civil Society and Political Theory</i> . Cambridge, Mass.: MIT Press, 1992. 771 s. ISBN 0-262-03177-9. HABERMAS, Jürgen. <i>Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy</i> . Cambridge, Mass.: MIT Press, 1998. 631 s. ISBN 0262581620 HALL, John R. (ed.). <i>Civil Society: Theory, History, Comparison</i> . Cambridge: Polity Press, 344 s. ISBN 0745614566. JOAS, Hans – KNÖBL, Wolfgang. <i>Social Theory</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 618 s. ISBN 0521690889. KALDOR, Mary. <i>Global Civil Society</i> . Cambridge: Polity Press, 2003. 189 s. ISBN 0-7456-2758-7.
Doporučená odborná literatura	ALEXANDER, Jeffrey C (ed.). <i>Real Civil Societies. Dilemmas of Institutionalization</i> . London: Sage, 1998. 246 s. ISBN 0761958215. GELLNER, Ernest. <i>Podmínky svobody</i> . Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1997. 187 s. ISBN 80-85959-27-5. GUTMANN, Amy (ed.). <i>Freedom of Association</i> . Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1998. 382 s. ISBN 0-691-05758-3. HABERMAS, Jürgen. <i>Strukturální přeměna veřejnosti</i> . Praha: FILOSOFIA, 2000. 418 s. ISBN 8070071346. HANN, Chris – DUNN, Elizabeth (eds.). <i>Civil Society. Challenging Western Models</i> . London: Routledge, 1996. 248 s. ISBN 0-415-13218-5. HILDERMEIER, Manfred – KOCKA, Jürgen – KONRAD, Christoph (eds.). <i>Europäische Zivilgesellschaft in Ost und West: Begriff, Geschichte, Chancen</i> . Frankfurt/Main: Campus, 2000. 275 s. ISBN 3-593-36581-2. ROSENBLUM, Nancy – POST, Robert C. (eds.). <i>Civil Society and Government</i> . Princeton, N.J.: Princeton University Press. 2002. 422 s. ISBN 0-691-08802-0. SKOVAJSA, Marek. <i>Politická kultura. Přístupy, kritiky, uplatnění ve zkoumání politiky</i> . Praha: Karolinum, 2006. 207 s. ISBN 80-246-1136-8. WALZER, Michael (ed.). <i>Toward a Global Civil Society</i> . Oxford: Berghahn Books, 1995. 341 s. ISBN 1-57181-054-4.

